

factcheck. vlaanderen

Dag beste factcheck-fans en welkom bij de gloednieuwe nieuwsbrief van Factcheck.Vlaanderen!

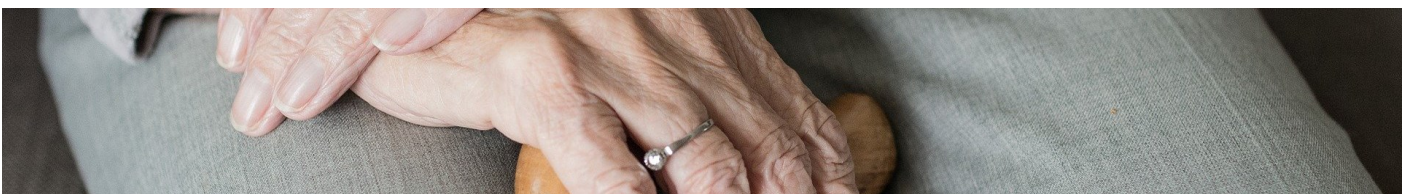
Om de twee weken bezorgen we je een vaccin tegen desinformatie en fake news. We zetten de nieuwste factchecks van eigen makelij even op een rijtje voor jou en ook factchecks van collega's zetten we graag in de verf. Maar dat is niet alles! Bij ons vind je ook leuke historische weetjes, wat meer uitleg bij die ene virale post van deze week die de wenkbrauwen deed fronsen en memes. Kortom, alles wat je ooit wilde weten en zelfs wat je niet wist dat je wilde weten over corona, vaccins en virale (on)zinnigheid!

Veel leesplezier!

Anke De Cock
Redacteur nieuwsbrief

Checks van FcV

Beweringen professor Mattias Desmet omtrent corona kloppen niet altijd

Door: Romy Volders

In een interview gepubliceerd op DeWereldMorgen in januari 2021 beweert professor klinische psychologie Mattias Desmet (UGent) enkele dingen over de coronapandemie. Hij doet daarin enkele, veelal gegronde, uitspraken over de impact van de coronacrisis op mentale gezondheid. Maar helaas herhaalde hij ook enkele foutieve beweringen. Zo zei hij foutief dat elke overleden oudere bij de coronasterftes wordt geteld, ook al is het niet zeker of die is overleden aan het SARS-CoV-2-virus. Daarnaast stelt hij onterecht de correctheid van PCR-tests in vraag.

[Meer lezen? Klik hier!](#)

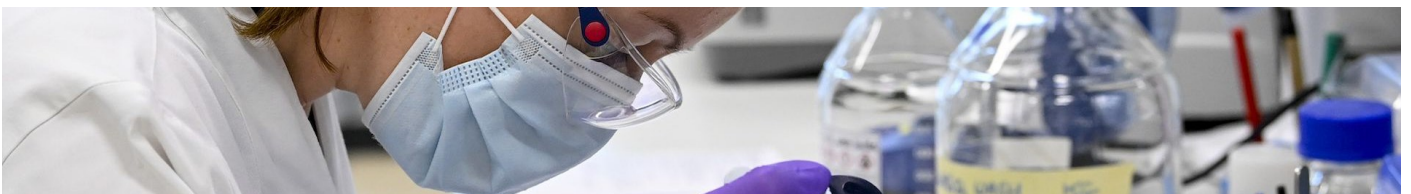

Griep en COVID-19 zijn niet hetzelfde, maar coronamaatregelen maken wel korte metten met de griep

Door: Pieter Dernau

Normaal gezien bevindt België zich rond deze tijd van het jaar in het midden van het griepseizoen. Dit jaar bevinden we ons echter ook nog steeds in het midden van de COVID-19-pandemie en de combinatie van die twee leidt in de media en op sociaalnetwerksites tot vele beweringen over COVID-19 en de griep. We zetten een aantal populaire claims op een rijtje en controleren of ze wel kloppen.

[Meer lezen? Klik hier!](#)

Nee, mondklappers veroorzaken geen hypercapnie

Door: Saar Van Olmen

In een filmpje dat circuleert op sociale media claimt dokter Hilde De Smet dat mondklappers gevaarlijk zouden zijn. Ze zouden zorgen voor hypercapnie, een aandoening waarbij er te weinig zuurstof en te veel CO₂ in je bloed komt. De claims van De Smet zijn fout, mondklappers zijn niet gevaarlijk en zorgen niet voor hypercapnie.

[Meer lezen? Klik hier!](#)

Virale vergissingen!

Eind januari, ten tijde van de rellen in Nederland, ging deze foto viraal op sociale media. Volgens verschillende mensen toonde de foto een Nederlandse politieagent, gewapend met een hamer. De foto dateert echter van 2019 en werd helemaal niet genomen in Nederland. De man is een Franse politieagent in Lyon die van dienst was tijdens de betogingen van de Gele Hesjes dat jaar.

Maar wat dan met de hamer? Die was helemaal niet van de agent. Hij had het werktuig in beslag genomen tijdens de demonstratie. Zo kon het niet als wapen gebruikt worden indien de betoging uit de hand liep.

Bron: [DPA](#)

In een filmpje dat de ronde deed op Facebook is te zien hoe Bart Somers schijnbaar het coronavaccin krijgt toegediend. Op de beelden is echter duidelijk te zien dat er nog een dopje op de naald zit. Dit riep heel wat vragen op en sommigen beweerden dat de Open-VLD politicus hen om de tuin probeerde te leiden. Ze stelden zich onder andere vragen bij de veiligheid van het vaccin.

De beelden zijn afkomstig van een journaalitem op de zender Één. Daarin is te zien dat Bart Somers deelneemt aan een zogenaamde 'dry run', ofwel een testdag waarop zorgverleners het verloop van de vaccinatiecampagne konden oefenen. Deze context werd meegegeven in het journaalitem maar ging verloren in het filmpje op Facebook. Bart Somers kreeg dus geen vaccin toegediend die dag en dat was ook nooit de bedoeling.

[Bron: Knack](#)

Checks van collega's

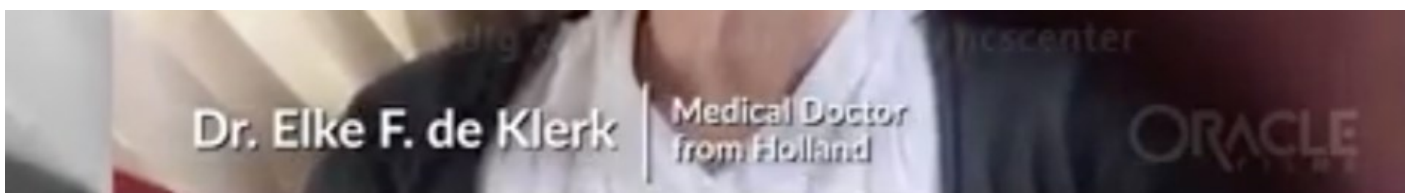

Neen, de corona-experten zijn het voorbije jaar niet betaald voor hun werk voor de overheid

Door: VRT NWS

MR-voorzitter Georges-Louis Bouchez beweerde op Twitter dat de corona-experten betaald werden door de overheid voor hun advies tijdens de huidige crisis. Marc Van Ranst ontkende en eiste excuses. VRT NWS zocht uit hoe de vork nu eigenlijk in de steel zat. Het antwoord? Tot nu toe werden de experts niet betaald. Er zit wel een onkostenvergoeding van 50 euro per uur in de pijplijn maar die regeling is nog niet in voege.

[Meer lezen? Klik hier!](#)

Dokters vertellen onwaarheden over bijwerkingen coronavaccins

Door: Knack

Op sociale media circuleert een kort videofragment waarin enkele dokters onjuiste informatie verspreiden over de coronavaccins. Het gaat om claims die niet nieuw zijn en die al meermaals door vaccinspecialisten werden weerlegd.

[Meer lezen? Klik hier!](#)

Ook artsen op het verkeerde been gezet

Door: Gezondheid en Wetenschap

De organisatie “Artsen voor Vrijheid” verspreidde een document met de titel ‘Factsheet Covid-19-vaccinatie voor artsen en geïnteresseerde patiënten’ onder dokters en verpleegkundigen. Dit veroorzaakte heel wat verwarring en bezorgdheid. Gezondheid en Wetenschap nam het document onder de loep. Zij weerlegden heel wat beweringen uit het document.

[Meer lezen? Klik hier!](#)

Flashback: pestdokter was niet middeleeuws.

Iedereen kent het beeld van de middeleeuwse pestdokter: een lange mantel en een masker dat lijkt op de bek van een vogel. Als we denken aan de Zwarte Dood, de gruwelijke pestepidemie die in de 14de eeuw de bevolking van Europa teisterde, denken we aan deze mysterieuze figuur. We zien hem in films, series, strips en boeken. De pestdokter is een symbool van ziekte, dood en lijden uit ons verleden. Ook in de huidige corona-epidemie is de symboliek van de pestdokter nooit ver weg als we dokters en verpleegpersoneel zien in hun beschermende pakken.

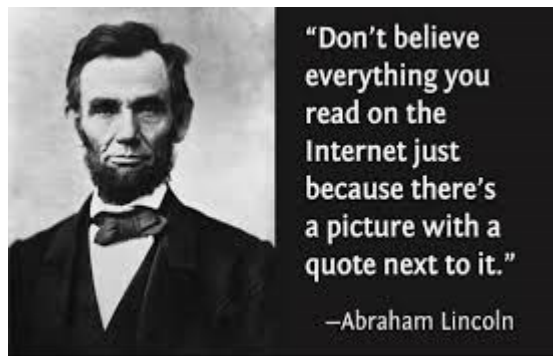
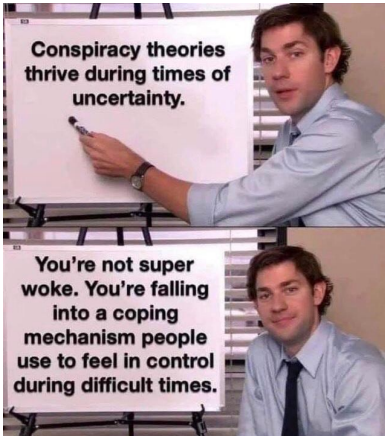
Maar de pestdokter en zijn snavel gevuld met geurige kruiden is helemaal niet middeleeuws. Tijdens de Zwarte Dood kwam je hem nergens tegen. De befaamde outfit werd pas in de 17de eeuw, dus een dikke drie eeuwen na de Zwarte Dood uitgevonden door een Franse arts. Het werd vooral gedragen door Franse en Italiaanse dokters die patiënten gingen bezoeken tijdens de kleinere pest-epidemies die rond die tijd uitbraken. Later werd het kostuum een geliefd personage tijdens het Venetiaanse Carnaval en werd het gepopulariseerd door tv en film.

Meer weten? Lees dit interessante artikel van [National Geographic](#).

Een Duitse tekening van een pestdokter uit de 17de eeuw. Bovenaan lezen we zijn bijnaam: Doctor Schnabel, ofwel Dokter Bek. [Wikimedia Commons](#)

Memecorner

Heb je zelf desinformatie, fake news of virusonzin zien passeren? Of wil je gewoon het fijne weten van een bepaald onderwerp? Aarzel dan niet om ons te [contacteren op info@factcheck.vlaanderen!](mailto:info@factcheck.vlaanderen)

Check ook zeker onze sociale media!

[Facebook](#)

[Twitter](#)

[Instagram](#)

Wil je zelf je steentje bijdragen aan de strijd tegen fake news & desinformatie? Steun ons dan met een gift en [klik hier!](#)

Wil je op de hoogte blijven van Factcheck.Vlaanderen en onze nieuwsbrief? Schrijf je dan [hier](#) in!